

Poesia

ANA ISABEL ITURBE

Agertu zitzaidan zerua
bapatean,
egun sargoriaren hasera.
Egunabarra zen,
eta,
soinu melodia batean
nire ohe izaretan
agurtu ninduten
bere lehen laztanek.

Orduan kantatu nion
ene bihotz umilaren koplak;
"Egun errainuaren beroa
sentitzen dudanean,
zure ederra barruntatzen dut,
zu baitzara
ene begietako argi bakarra.
Ibai barrenean
ura, mugikor,
bazterrak hezatu.
Mendi hegaletan
haizea, dantzari,
koroa zuriak
xamurrak, biluztuz.
Hondar aleetan
olatuen hurbiltasuna,
jantzi urdina soinean,
zorua bustiaz
arin".

Dantzatu nizkion dantzatu,
arratsari
ene hanka ahulen baladak;
"Zuri begira
pausadatsu nabil
lurra, azalean
laztanetan bidaiatzen.
Lehorra,
bustia zara etengabe.
Oinetan hotza,
oinetan sua dirudizu,
sentimendu lokartu batean bizi
eta
Irrifastu,
aurpegia alaitzen didazu,
gorputz ahituak,
nekearen itzal ilunak
mugiarazten dituzu,
ixilik dagoen neguko poesia
urtuz,
udaberri leunean jantziaz.
Zure eskuak sentitu,
taupadetan salto egin,
hanken zorabioan
gauari musika jarri
eta zu,
begira".

Aitortu nion
ilargi orduetan
zure ahoari
ene ezpain dardartien kantua;
"Azkenik,
loratuko dizkizut
landatu ditudan
hazi lurperatuak,
barruan ilun baitzeuden
hainbat egun izpitsueta.
Hitzen bitartez
elikatuko ditugu,
arnas gardenetan.

Nire hatsean,
zure hatsean,
petalo bat edo beste askatu,
bitartean...
Arrosak,
fruitu marrubitsu
ditugu orain,
haragitsu,
gorri,
jan dezagun hauetatik!
Egunsentia gau bilakatu zaigu,
eta,
honen erreinuan,
izarapeko dantzak nagusi”.

Bai,
dantzatu nahi izan nizkion
zure gorputzari
beso eta hanken
doinu motelak,
egun sargoriek ere
ilunpetan
erre egiten dute eta;
“Oinutsik,
txinpartak inguruan,
paisaia paregabea dirudizu,
izkutzatzen den baso arteko
animalia basatia zara.
Har ezazu nire bilo iluna
eta endredatu bertan.
Lotu itzazu zure eskuak
eta lotsagabetu nireak,
ihintzean sentituko ditugu
frutu erneak!”

Nekeak ahuldu ninduen
ordea,
eta, izotzean... euriak tantetan
muxukatu ninduen.

Zer kantatu,
ekaitzaren danbarrean
burrunba baino.
Zer dantzatu,
ihesian dabilen txoria banaiz
han eta hemen.
Zer aitortu,
lainoen artetik ikusten ez bazaitut
hauek estaltzen banaute.

Zer bizi,
imaginazio une batzuetan
hegaz,
nire istorioetan agertzen bazara,
soilik.

Agian,
oldarturik,
egunsentia belztu
eta mozorroturik,
intzirika dabil edozein paraje lokaztuan.

Eta ni,
itsasbehera,
itsasgoraren ibileran,
maskorak babestuz
alde batetik bestera,
igurtzi epeletan
edo eta zaurietan apurtua.

Eta zu,
mendietan gora
aiseki zabilta,
zure izerdiek ordea
marearen gatz sikatua
dute gogoko.

Halere,
mendi gainean ere,
hasperen batez
mires dezakezu bere barealdi indargea,
usain dezakezu bere kresala,
inoiz amaitzen ez den ozeano batean,

arrastiriarekin bat,
 eguzkiaren seinale koloretsuetan
 nahasten den muga mugagabe
 batean.

Izartegia han dago,
 udako beste egun baten aurrean,
 ilargiaren erresuman,
 bere aurpegi gozoa
 nire ametsen irudi...

Ilunabar

Ilunabar,
 su gorriz bete,
 ikusten zaitut paregabe,
 eskuak dardarazten dizkidazu
 ezer esan gabe.
 Somatzen zaitut nik
 hain herabe!
 Izan zaitez arren,
 nire ametsen jabe.

Zale

Zelaiak zure ondoan
 itzalpean daude,
 zure garrek, ordea,
 ni argitzen naute.
 Ez dakit zer daukazun...
 ederrak hainbeste!
 Zure laztan ixilek
 abesten didate.

Joaten zarenean
 agurtu eguna,
 nik zaitudan bezala
 duzu zuk laguna.
 Begirada, orrua,
 duzu hain urruna!
 Eztia bezain gozo
 nire maitasuna.

Lagun bati

Azken egun hauetan
udako memorieta zehar
barruntatu zaitut,
lagun.

Ahaztua nenbilen zure presentziaz,
norbait,
buruan,
nahastutako ilusioak
ezabatzen nenbilen.

Denborak bere zama bota
eta,
bertan agertu zara.

Iragana ez daukat urrun
momentu hontan,
agertzen zarenean,
bakardadean ez nago eta bakarrik,
zu zaitut eguzki egunetan itzal,
laino hodeietan haize bilutsia.

Inoiz nire ondotik joan izan ez bazina,
agian,
imajinatzea nahiko nuke
nola izango litzatekeen
zu maitatzea;

Egunak joan eta egunak etorri
eta zure ahotsa entzun,
zure basarkada sentitu,
zure printzesa txikia izan,
edozein alaba
edozein aitarentzat bezala.

Ulertzea zaila da
non zauden orain,
edonon norbaitentzat zerbait zaren
edo eta
munduan galdutako
beste izen bat ote zaren,
ez dakit...

Udazkena badator,
 arin-arinean,
 hostoen kolore ilunean
 jauzika.
 Joango da,
 era berean,
 zu joan zinen moduan,
 urrutira,
 noizbait iristeko nire ondora.

Akaso,
 ikusiko zaitut egunen batean.
 Agian,
 bueltatuko zara...

Baliteke,
 lokarturik,
 amets gaizto bat bititzea
 eta bihar,
 esnatzean,
 goizaren irrifarrak bezala
 zureak ni argitzea.
 Begietara poza ekarri
 eta,
 pausoak batera jarraitzea.

Amets ederregia ordea,
 nire arima alaitzako
 sortua.
 Oroitzapen haietan
 pentsamendua,
 kate amaigabe batean
 iragana,
 kanporatu ezin daitekeen tristura
 barnean.

Badakit,
ez gaur,
ez bihar,
eta ez etzi,
ez nauzula utziko.
Zure indarrak
babesten nau eta,
iragandako uneak
gogoan ditut eta,
nire zati garrantzitsu batean
zu mantentzea errexa baita,
aita.

**Uda giroan
ere
amestuz**

Abesti gorde, ixil honekin
egun askotako hasperen garbiak
ditut kantatzen.
Askotan berdinak izan ohi dira
asezinak, plazertsuak, malenkoniatsuak...
baliteke.

Atsekabeak alboratuz,
antsia, irrika guziak sentituz.
Eguna arrastuz,
iluna argi bihurtuz.

Hunkimenez bizi nahi hori
handiagotzen zait egun horietan;
Amodioz bihotza mamitu
eta epeldu,
bere taupadetan kiskaldu arte.

Poztasunez hankak mugitu
eta dantzatu,
bere doinuetan itsatsi arte.

Laguntasunez eskuak goratu
eta maitatu,
beren begietan lokartu arte.

Amaiera datorrenean,
 ahul somatzen ditut,
 badoaz,
 malkoak ezin agorturik,
 agur esaten digute.

 Udako egunak,
 garbiak,
 hodi zuri batean
 ditut nabaritzen,
 ilunsentian beraiekin
 amets egiten dudanean.

Begi gezurtiak

 Eta,
 itsu bat bezala
 agurtu zintudan
 gau estali hartan,
 itzalitako suaren
 sugarretan.

Ez bainekien
 txinpartak noizbait
 aldeginen zutenik,...

Erori nintzen,
 jota,
 amildu ninduzun
 egun batez.

Barruko arrak gordetzen saiatuz,
 nigar malkoak ezin eutsirik,
 itotzen hasia nintzen,
 kateiaturiko gogo guziak
 askatu ezinik,
 ametsa zorigaiztokoa
 bihurtu zenidan.

Esango banizu nola sentitu arazi
 zenuen neure bihotza,
 eguna laino bustietan baino
 ez zenuen ikusiko.

Baina,
ez dakit inoiz
jakingo duzun,
ez dakit inoiz
esango dizudan,
ez dakit inoiz
sekretu hau zurea izango den.

Bitartean,
agurtuko zaitut,
zure begietara zuzenean
nire egi bakarra
aitortuaz.

**Ilunaren
argi
mutua**

Gaua,
munduaren
eta
zure maitasunaren
zalantza.

Eguna egun dela,
argi bera dela
jakin nahi dut,
eta,
bertan,
zu zaudela.

Gaua,
kolorearen indargabetzea,
zure ahultasuna.
Horrek dardarazten nau.
Maitatu al ninduzun behin?.

Eta,
ixiltasunak zure ahoa koroatzen
duen bitartean,
gaua denean,
eztakit
amodiorik dagoen, argirik dagoen.

Mirari baten esperoan
nabil:

Beste egun bat,
eta bertan,
zure ahotsa,
betiereko gogoa
aise askatuaz.

Zu ixildu arren,
mugagabeko urruntasunean,
egunabarrak, behintzat,
bere argiak,
zukanako dudan maitasunaren
baiezkoa ekarriko dit.

Begininietan

Zure begininia beltza da,
eta,
barre egiten duzunean
bere argitasunak,
egunaren lehen laztanaren
xamurra
oroitarazten dit.

Zure begininia beltza da,
eta,
nigar egiten duzunean
malkoak, garden,
ihintz bilakatzen dira,
loraren azala estaliaz.

Zure begininia beltza da,
eta,
bere sakontasunean,
errainu bat, urrun,
arratseko zero batean
galdutako izar bat dela
imajinatzen dut.

Gau batez

Gau hartan,
bertso tristenak abes ditzaket;
Gaua izartsua dago eta,
urrunean,
argi izpiak,
dardaraz,
mires ditzaket.

Maite izan nuen behin, eta,
berak ere,
maite izan ninduen.
Hauetako gau batean,
besoetan izan nuen;
hainbestean elkar musukatu genuen
Zeru infinitoan barrena...

Berak maite ninduen,
eta,
alditan,
nik ere maitatzen nuen.
Bere begi finko ederrak nola ez ba maitatu!

Orain,
jadanik ez daukadala pentsatu,
galdu dudala sentitu.
Gaua bere osotasunean entzun, bera gabe, sekulakoa.

Eta bertsoa,
arimara badoa,
ihintza belarrera bezala.
Ze ajola dio nire amodioak ezin gordetzea!
Gau izartsua dago, eta bera ez dago nirekin.

Horixe da guzia,
norbait,
han zehar, abesten dabil. Han zehar.
Nire arima ez da pozten bera galdu izanaz.

Gertura dadin,
nire begiradak bilatzen du,
Nire bihotzak ere, baina,
bera ez dago nirekin.

Jadanik ez dut maitatzen,
zin egiten dut,
zenbatetan egin nuen ordea!

Nire ahotsak haizea bilatzen zuen,
bere belarrira irits zedin.
Beste batena, beste batena izango da,
lehen,
nire muxuena bezala,
bere ahotsa,
bere gorputz gardena,
bere begi infinituak.

Jadanik ez dut desio,
egia da,
baina,
agian, oraindik desiatzen dut.

Azkar batean eteten da maitasuna,
eta,
hain azkar ahazten da...

Nere arima ez da alaitzen
hura galdu izanaz,
hau,
berak sorrarazten didan azken mina
izan arren,
hauek,
idazten dizkiodan azken bertsoak
izan arren.